

POSTANOWIENIE

Dnia 26 listopada 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Świecki

w sprawie **R.P. i M.B.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 26 listopada 2025 r.,

wniosków obrońców skazanych o wyłączenie sędziego,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 i 4 k.p.k.

postanowił:

wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego S.S. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygnaturze akt III KK 644/24.

UZASADNIENIE

Obrońca skazanego M.B. – adw. J.J., a także obrońca skazanych R.P. i M.B. – adw. J.M. złożyli w trybie art. 41 § 1 k.p.k. wnioski o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego S.S. od udziału w rozpoznaniu tej sprawy z uwagi na istnienie okoliczności mogących wywołać uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności tego sędziego. Tak też Sąd Najwyższy potraktował pismo adw. P.K., obrońcy skazanego R.P.

Podstawę wniosków obrońcy zgodnie upatrywali w tym, że SSN S.S. został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w wyniku wadliwej procedury z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych

innych ustaw (Dz.U. z 2018 r., poz. 3). Zdaniem obrońców udział SSN S.S. w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy kasacyjnej prowadzi do naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą, który to standard jest gwarantowany przez przepisy art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPCz i art. 47 Karty Praw Podstawowych. Na uzasadnienie swych wniosków obrońcy odwołali się do licznego orzecznictwa Sądu Najwyższego, ETPCz i TSUE. W swych wnioskach akcentowali ponadto, że w kasacjach podnoszono zarzut dotyczący wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na nienależytą obsadę sądu w związku z udziałem w składzie sędziów powołanych na urząd sędziego w następstwie wniosku KRS ukształtowanej w trybie wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

Sąd Najwyższy stwierdził, co następuje.

Wszystkie wnioski obrońców zasługują na uwzględnienie, za czym przemawiała zaprezentowana w nich - co do istoty zgodna - argumentacja.

Obrońcy trafnie akcentowali to, że sędzia Sądu Najwyższego S.S. został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie określonym przywołaną wcześniej ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. Na wadliwość tej procedury wielokrotnie wskazywano w orzecznictwie Sądu Najwyższego, w tym choćby w: uchwale trzech Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020 oraz uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22.

Zgodnie z utrwalonym w orzecznictwie Sądu Najwyższego i w pełni akceptowanym przez Sąd Najwyższy w niniejszym składzie poglądem prawnym, przepis art. 41 § 1 k.p.k. musi być interpretowany w taki sposób, aby gwarantować stronie prawo do rozpoznania sprawy przez niezależny i bezstronny sąd ustanowiony ustawą. Uwzględnić zatem trzeba to, czy rozpoznanie sprawy przez określonego sędziego będzie stanowiło o realizacji standardu niezależności i bezstronności, który jest gwarantowany przez przepisy art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 6 ust. 1 EKPCz i art. 47 Karty Praw Podstawowych.

Argumentacja zawarta w przedmiotowych wnioskach o wyłączenie sędziego niewątpliwie świadczy o tym, że strony dostrzegają wady procedury powołania na

urząd sędziego SSN S.S., które skutkowałyby naruszeniem wskazanych standardów, gdyby sędzia ten zasiadał w składzie rozstrzygającym sprawę kasacyjną. Zwrócić tu trzeba uwagę, że każdy polski sąd jest związany dokonaną przez ETPCz wykładnią standardu wynikającego z art. 6 ust. 1 EKPCz, a to nakazuje przyjmować, że orzekanie sędziego Sądu Najwyższego powołanego do tego Sądu w wadliwej procedurze, wiąże się z istotnym i bardzo prawdopodobnym naruszeniem prawa strony do rozpoznania sprawy przez bezstronny i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 6 ust. 1 EKPCz, jak również standardu konstytucyjnego (art. 45 ust. 1 Konstytucji RP), czy wynikającego z art. 47 Karty Praw Podstawowych.

Słusznie też wywodzą obrońcy, że biorąc udział w rozpoznaniu niniejszej sprawy sędzia S.S. musiałby rozstrzygać m.in. co do podnoszonego w kasacjach zarzutu wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. z uwagi na nienależytą obsadę sądu, wobec tego, że w składzie zasiadali sędziowie powołani na urząd sędziego na wniosek KRS, którą ukształtowano na mocy wspomnianej ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r., będąc samemu powołanym na urząd sędziego Sądu Najwyższego właśnie z udziałem kwestionowanej KRS. Tym samym SSN S.S. wypowiadałby się odnośnie do okoliczności, która i jego bezpośrednio dotyczy. Tego rodzaju sytuacja w odbiorze zewnętrznym mogłaby zostać odczytana jako postąpienie nieutralizujące obrazu sądu jako działającego w warunkach bezstronności.

Zdaniem Sądu Najwyższego wyłączenie SSN S.S. od udziału w rozpatrywaniu przedmiotowej sprawy spowoduje wyeliminowanie wszelkich mogących powstać wątpliwości w zakresie zapewnienia stronom prawa do rozpoznania ich sprawy w postępowaniu kasacyjnym przez niezawisły i niezależny sąd ustanowiony ustawą w rozumieniu art. 45 ust. 1 Konstytucji RP, art. 47 Karty Praw Podstawowych i art. 6 ust. 1 EKPCz (por. np. postanowienia SN: z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21 czy z dnia 17 marca 2022 r., II KO 12/22). Mając na uwadze powyższe oraz w celu ochrony Skarbu Państwa przed ewentualną odpowiedzialnością odszkodowawczą, należało wyłączyć od rozpoznania przedmiotowej sprawy wskazanego we wnioskach obrońców sędziego Sądu Najwyższego.

Z tych wszystkich względów orzeczono, jak na wstępie.

[WB]

[a.ł]